

Dosarul nr. 1ra-1577/2022
1-18165155-01-1ra-18112022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lupu Mihail în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

Chmaissani Ali, xxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 22.06.2018 – 11.11.2020;

Instanța de apel: 27.11.2020 – 05.04.2022;

Instanța de recurs ordinar: 18.11.2022 – 01.02.2023.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 noiembrie 2020, Chmaissani Ali fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie 30 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Chmaissani Ali, în perioada 16 decembrie 2015 - martie 2016, împreună cu cet. Zeitoun Yahya Raafat și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, având scopul confecționării documentelor oficiale false cu viză Schenghen, a primit prin intermediul DHL în Republica Moldova pașapoartele cetățenilor Republicii Liban, Gerzes Alhrazra și Nadia Cortas, care au fost transmise apoi către Zeitoun Yahya

Raafat și ulterior, fiind aplicate blanchete de vize Schenghen false, pentru ce au primit de la cetățeanul Republicii Liban, Samir Haswani, 8800 euro, care conform cursului oficial BNM constituiau 190788,9 lei, în trei tranșe, inclusiv 3000 euro i-au fost transmiși tatălui acestuia, iar 1400 euro în luna ianuarie și 4400 euro în luna martie 2016 în mun. Chișinău, pe care i-au împărțit cu cet. Zeitoun Yahya Raafat și alte persoane necunoscute. În vederea realizării intențiilor criminale, în continuare de către Zeitoun Yahya Raafat împreună cu alte persoane neidentificate, primind pașapoartele și mijloacele bănești, au aplicat în pașaportul seria RL nr. xxxx a cet. Republicii Liban, Alhrayra Gereyes blancheta cu nr. xxxx și în pașaportul seria RL nr. xxxxx a cet. Republicii Liban Nadia Cortas Ep. Geryes Alhrayra, născută la xxxx, blancheta vizei cu nr. xxxx, care conform raportului de expertiză nr. xxxx din 01.03.2017, nu sunt confecționate la întreprinderea specializată în confecționarea blanchetelor de acest tip, dar sunt confecționate din hârtie simplă, fără fibre de protecție, cu folosirea tehnicii computerizate cu imprimarea InkJet, numărul vizei și holograma fiind decupate de pe blancheta autentică. Cunoscând despre faptul că blanchetele pentru viza Schenghen sunt false și că nu au fost perfectate și aplicate la ambasadele Italiei și Spaniei din Kiev, Ucraina, după cum este indicat în acestea, în luna martie 2016, aflându-se în apartamentul lui Samir Haswani, din mun. xxxx, bd. xxxx, a transmis acestuia pașapoartele cetățenilor Republicii Liban Alhrayra Gereyes și Nadia Cortas, care sunt documente de importanță deosebită, în care erau aplicate blanchetele cu vize Schenghen false.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței, a fost atacată cu apel de către avocatul Lupu Mihail în numele inculpatului, prin care a solicitat anularea acesteia, cu adoptarea deciziei de achitare în privința lui Chmaissani Ali, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de a art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, motivând că faptele invocate au fost denaturate, iar vina imputată inculpatului nu a fost demonstrată, mai mult ca atât, la adoptarea sentinței, instanța nu a ținut cont de toate probele prezentate și argumentele invocate de către participanții la proces.

În atare circumstanțe, când persoanei îi sunt imputate acțiuni ce nu au avut loc, or, nicidecum nu pot fi încadrate în prevederile articolului invocat, se poate concluziona lipsa obiectivității din partea instanței care nu a ținut cont de toate măsurile prevăzute de lege pentru a cerceta sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele cauzei în scopul stabilirii adevărului.

Prin urmare, în lipsa unei componente de infracțiune în acțiunile inculpatului Chmaissani Ali, apărarea insistă asupra achitării lui și reabilitării totale deoarece și în pledoariile sale, ultimul a negat acuzațiile aduse lui Chmaissani Ali, indicând la un șir de elemente de drept și de fapt care infirmă în general existența faptelor infracțiunilor, considerând că acuzatorul de stat nu a dovedit faptele pentru care

Chmaissani Ali a fost pus sub învinuire, ulterior, prin sentința contestată nejustificat și eronat a fost recunoscut vinovat, neluând în considerație că probele au fost acumulate cu încălcări de procedură, or, martorii audiați în ședința de judecată au dovedit nevinovăția inculpatului, iar instanța de judecată nu a luat în considerație, doar le-a enumerat pe cele prezentate de OUP.

Analizând materialul probator, examinat în ședințele judiciare, s-a dovedit că aceste probe sunt insuficiente pentru a proba vinovăția lui Chmaissani Ali în comiterea infracțiunii imputate de acuzatorul de stat prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, din următoarele considerente:

Probele au fost administrate de OUP cu abaterea prevederilor legale, fapt indicat de apărare la finisarea urmăririi penale și marginalizate de acuzatorul de stat, circumstanțe care ar afecta admisibilitatea probelor prin prisma art. 94 Cod de procedură penală.

Materialul probator a fost administrat din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității unilateral, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestuia, nu conchid că vinovăția lui Chmaissani Ali în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, ar fi probată cu certitudine, în orice dubiu rezonabil se tratează în favoarea inculpatului.

Prin urmare, se consideră corectă soluția de achitare a inculpatului Chmaissani Ali, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute art. 361 alin. (2) lit. b). c) Cod penal, adică confecționarea, deținerea, folosirea și vânzarea documentelor oficiale false de importanță deosebită, de către mai multe persoane și anume, nu a fost confirmată latura subiectivă - intenția, precum și latura obiectivă a infracțiunii. În acest sens nefiind prezentate careva probe admisibile, pertinente, concludente și utile care ar demonstra vinovăția lui Chmaissani Ali.

Unica justificare adusă de acuzatorul de stat este faptul că Chmaissani Ali a primit banii de la partea vătămată și ar fi falsificat viza, dar fără a efectua comisie rogatorie cu organele de drept ale Republicii Ucraina și efectuarea expertizei documentelor presupus falsificate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, a fost admis apelul avocatului Lupu Mihail, în numele inculpatului Chmaissani Ali, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Chmaissani Ali, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost liberat de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Chmaissani Ali a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, confecționarea, deținerea, folosirea și vânzarea documentelor oficiale false, de către mai multe persoane.

În această ordine de idei, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, în cadrul cercetării judecătorești, întru constatarea existenței infracțiunii, identificarea făptuitorului și stabilirea vinovăției, au fost administrate următoarele mijloace de probă incluse în rechizitoriu, apreciate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în ședința instanței de apel, și anume: declarațiile inculpatului Chmaissani Ali; declarațiile părții vătămate Samir Haswani; declarațiile martorului Samer Kabbani; procesele-verbale de ridicare a pașapoartelor pe numele Gerzes Alhrazra și Nadia Cortas din 27.01.2017 și de examinare a lor; raportul de expertiză nr. xxxx din 01.03.2017; procesul-verbal de examinare a pașapoartelor străine eliberate pe numele Geryes Alhrayra și Nadia Cortas din 31.03.2017; procesul-verbal de percheziție din 22.03.2017; procesul-verbal de examinare a coletului poștal din 07.04.2017 cu tabel fotografic; procesul-verbal de ridicare a informației importante din calculatorul Chmaissani Ali din 26.04.2017; procesul-verbal de confruntare a cet. Samir Haswani și Chmaissani Ali din 06.04.2017; procesul-verbal de confruntare a cet. Samer Kabbani și Chmaissani Ali din 06.04.2017.

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând argumentele apelului în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a conchis că, instanța de fond legal a stabilit că, inculpatul Chmaissani Ali se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) lit. b) Cod penal, individualizată prin confecționarea, deținerea, folosirea și vânzarea documentelor oficiale false, de către mai multe persoane.

Ce ține de incriminarea inculpatului Chmaissani Ali și litera c) al art. 361 Cod penal - acțiuni săvârșite referitor la un document de importanță deosebită, instanța de fond la fel a stabilit în mod corect, că această normă, prin Hotărârea Curții

Constituțională a Republicii Moldova nr. 12 din 14 mai 2018 a fost declarată neconstituțională.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate la faza de urmărire penală, cercetate și apreciate de prima instanță, recercetate în instanța de apel, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicități, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Potrivit reglementărilor în vigoare stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte infracționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate și cercetate de organele competente.

Conform art. 101 alin. (1), (2) Cod de procedură penală - fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, au fost respinse argumentele apărării expuse în cererea de apel precum că, probele administrate la prezenta cauză penală au fost acumulate cu încălcări de procedură, or, martorii audiați în ședința de judecată au dovedit nevinovăția inculpatului, iar instanța de judecată nu le-a luat în considerație, doar a enumerat pe cele prezentate la OUP, or, atât prin Ordonanța de punere sub învinuire (f.d. 238, vol. I), cât și prin actul de învinuire (f.d. 72-80, vol. II) se desprinde cu claritate fapta care i se incriminează inculpatului și anume că acesta, în perioada 16 decembrie 2015 - martie 2016, împreună cu cet. Zeitoun Yahya Raafat și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, având scopul confecționării documentelor oficiale false cu viză Schenghen, a primit prin intermediul DHL în Republica Moldova pașapoartele cetățenilor Republicii Liban, Gerzes Alhrazra și Nadia Cortas, care au fost transmise apoi către Zeitoun Yahya Raafat și ulterior, fiind aplicate blanchete de vize Schenghen false, pentru ce au primit de la cetățeanul Republicii Liban, Samir Haswani, 8800 euro, care conform cursului oficial BNM constituiau 190788,9 lei, în trei tranșe, inclusiv 3000 euro i-au fost transmiși tatălui acestuia, iar 1400 euro în luna ianuarie și 4400 euro în luna martie 2016 în mun. Chișinău, pe care i-au împărțit cu cet. Zeitoun Yahya Raafat și alte persoane necunoscute. În vederea realizării intențiilor criminale, în continuare de către Zeitoun Yahya Raafat împreună cu alte persoane neidentificate, primind pașapoartele și mijloacele bănești, au aplicat în pașaportul seria RL nr. xxxx a cet. Republicii Liban Alhrazra Gereyes blancheta cu nr. xxxx și în pașaportul seria RL nr. xxxx a cet. Republicii Liban Nadia Cortas Ep. Gereyes Alhrazra, născută la 05.12.1961, blancheta vizei cu nr. xxxx, care conform

raportului de expertiză nr. xxxx din 01.03.2017, nu sunt confecționate la întreprinderea specializată în confecționarea blanchetelor de acest tip, dar sunt confecționate din hârtie simplă, fără fibre de protecție, cu folosirea tehnicii computerizate cu imprimarea InkJet, numărul vizei și holograma fiind decupate de pe blancheta autentică. Cunoscând despre faptul că blanchetele pentru viza Schenghen sunt false și că nu au fost perfectate și aplicate la ambasadele Italiei și Spaniei din Kiev, Ucraina, după cum este indicat în acestea, în luna martie 2016, aflându-se în apartamentul lui Samir Haswani, din mun. xxxx, bd. xxxx, a transmis acestuia pașapoartele cetățenilor Republicii Liban Alhrayra Gereyes și Nadia Cortas, care sunt documente de importanță deosebită, în care erau aplicate blanchetele cu vize Schenghen false.

Mai mult ca atât, prin ordonanța din 01.03.2018 a fost respinsă cererea înaintată de avocatul Lupu Mihail, în numele învinuitului Chmaissani Ali, privind scoaterea de sub urmărirea penală a ultimului motivând că prin aceasta nu a obținut un careva profit în urma acțiunilor sale, având doar intenția să ajute o persoană apropiată (f.d. 67-68, vol. II), prin ce s-a constatat că, apărarea pe parcursul procesului penal atât în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond, cât și în instanța de apel a înaintat aceleași cereri și anume privind declararea inadmisibilității și nulității tuturor acțiunilor procesuale cu achitarea inculpatului Chmaissani Ali, dar fără a face trimitere la fapte concrete, ceea ce nu condiționează admiterea acestor alegații și urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

În asemenea circumstanțe, cu referire la argumentele apărării privind achitarea inculpatului Chmaissani Ali, infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile inculpatului Chmaissani Ali, care împreună cu cet. Zeitoun Yahya Raafat și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, primind pașapoartele și mijloacele bănești de la partea vătămată Samir Haswani, *au aplicat* în pașaportul seria RL nr. xxxx a cet. Republicii Liban Alhrayra Gereyes *blancheta cu nr. xxxx* și în pașaportul seria RL nr. xxxx a cet. Republicii Liban Nadia Cortas Ep. Geryes Alhrayra, născută la 05.12.1961, *blancheta vizei cu nr. xxxx*, care conform raportului de expertiză nr. xxxx din 01.03.2017, nu sunt confecționate la întreprinderea specializată în confecționarea blanchetelor de acest tip, dar sunt confecționate din hârtie simplă, fără fibre de protecție, cu folosirea tehnicii computerizate cu imprimarea InkJet, numărul vizei și holograma fiind decupate de pe blancheta autentică (f.d. 77-83, vol. I).

Mai mult ca atât, confecționarea, deținerea, folosirea și vânzarea documentelor oficiale false, rezultă și din declarațiile părții vătămate Samir Haswani, care a declarat că, „...Ali i-a zis că dacă are clienți, poate să ajute în obținerea actelor cu privire la

călătoria prin Europa cu un preț mai redus comparativ cu alte firme..., prin urmare, se constată că, anume inculpatul Chmaisani Ali i-a spus părții vătămate că-l poate ajuta, dar nu o altă persoană, după cum indică inculpatul la Zeitoun Yahya.

Prin urmare, apreciind totalitatea probelor expuse supra, cât și analiza coroborată a probelor enunțate, demonstrează potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil existența faptei prejudiciabile și comiterea acesteia cu intenție de către inculpat.

Deci, reieșind din cumulul de probe cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, prima instanță corect, legal și întemeiat a adoptat sentința de condamnare în privința inculpatului Chmaissani Ali în baza art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal, iar solicitarea apărării, de comun cu inculpatul Chmaissani Ali privind achitarea acestuia din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor componente infracțiunii, este nejustificată, aceasta fiind combătută de probele cercetate în cadrul instanței de fond și verificate în instanța de apel.

Prin urmare, potrivit art. 389 alin. (4), pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție.

În această ordine de idei, în virtutea celor expuse supra, s-a constatat necesitatea liberării de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Astfel, fapta prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost comisă în perioada 16 decembrie 2015 - martie 2016, prin urmare, din ziua săvârșirii infracțiunii, au expirat mai mult de 5 ani, temei care atrage necesitatea de a înceta procesul penal intentat în baza acestui articol în privința inculpatului Chmaissani Ali, cu liberarea de pedeapsa penală pe motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lupu Mihail, în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei, cu adoptarea unei hotărâri de achitare în privința lui Chmaissani Ali, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că probele au fost acumulate cu încălcări de procedură, martorii audiați au dovedit nevinovăția inculpatului, iar instanța de apel nu le-a luat în considerație, doar le-a enumerat pe cele prezentate de OUP.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.*

Din actele cauzei se constată că avocatul Lupu Mihail a depus recursul ordinar la data de **14.07.2022**.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen”*.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 31 mai 2022 (f.d. 36, vol. III), a fost pronunțată decizia integral în prezența procurorului și inculpatului iar, potrivit prevederilor art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală, în adresa avocatului Lupu Mihail a fost expediată copia deciziei motivate potrivit scrisorii anexate la materialele dosarului (f.d. 55, vol. III).

Astfel, Colegiul penal incontestabil reține că, decizia instanței de apel din 05 aprilie 2022 a fost pronunțată integral la 31 mai 2022, termenul de declarare a recursului expirând la 01 iulie 2022, iar recursul depus la 14 iulie 2022, fapt ce denotă că, termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat de către recurent.

Durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul penal reține că, în cauza diferită judecătii, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurent, respectiv argumentele aduse de acesta în cererea de recurs nu vor fi

preluate pentru examinare, el fiind decăzut de dreptul de a exercita această cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că, recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lupu Mihail în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui **Chmaissani Ali**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **23 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Lilian